

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 30 Ἰανουαρίου 1972
ἡμέραν: Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η Ν
καὶ ὥραν: 20.30 - 21.00

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

151ⁿ

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγκο μου, ἐσύ εἶσαι ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἐγώ εἶμαι ; Ποιὸς ἤθελες νά εἶναι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐσύ βέβαια, ἀφοῦ ἔχομε ραντεβό, μὰ ὁμολογῶ ὅτι περίμενα νά σέ ἰδῶ κάπως ἀλλοιώτικα ντυμένο.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξεχνῶς τί μέρα εἶναι σήμερα ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν τό ξεχνῶ : Κυριακή, 30 Ἰανουαρίου . Καί τό ἡμερολόγιο σημειώνει : "Ἀρχεται τό Τριώδιον !..."
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλά πού τό λές . "Ἀνοιξε σήμερα τό Τριώδιον, ἄρχισε μ' ἄλλα λόγια ἡ Ἀποκριά κι' ἐπερίμενα νά σέ δῶ ντυμένο Πιερρότο .
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Κι' ἐγώ περίμενα νά σέ δῶ ντυμένον π α ρ α μ ἄ ν ν α μὰ δέν σέ εἶδα .
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄχ Γιάγκο μου, πάει ἡ παλιὰ ἐκείνη ἐποχὴ πού ντυμόμαστε μασκαράδες καί ἀμολυόμαστε στούς δρόμους . Οἱ περισσότεροι Ἀθηναῖοι, θεωροῦσανε ὑποχρέωσί τους νά μασκαρευτοῦνε καί ἔν δέν θέλανε νά ξεδέσουν νοικιάζοντας μιὰ ἀμφίεσι μασκαραδίστικη, ὁ σύζυγος φοροῦσε τό φόρεμα τῆς γυναίκας του καί ἐκείνη, ἔβαζε τὰ βρακιά τοῦ ἄντρα της .

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τί είδους διασπένδασις ήτανε αύτή, όμολογώ ότι δέν μπορώ νά τό καταλάβω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ποιός μπορεί νά καταλάβη σήμερα τίς παλαιές εκείνες άντιλήψεις ; Πρίν πενήντα έξήντα χρόνια, κι'ό μπάριμα Σταύρος άνόμη μασκαρευότανε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ποιός ήτανε ό μπάριμα Σταύρος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ένας άγαθώτατος κουλουρτζής, πού πουλούσε κουλούρια έξω από τό 'Αρσάκειο. 'Ο μπάριμα Σταύρος λοιπόν, από τήν Δευτέρα τό πρωϊ, έστόλιζε τό καλάθι του μέ πολύχρωμες σερπαντίνες για νά τιμήση τήν 'Αποκριά και στό κεφάλι του φορούσε ένα φέσι και παρίστανε τόν μασκαρά...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Όμως όλα αυτά, δείχνουν τήν έφεσι του κοσμάκη, τήν διάθεσί του νά προκαλέση εύθυμία στην περίοδο της 'Αποκριάς.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν έχεις άδικο και μου άρέσει πολύ αύτή ή ψυχολογική άνάλυσις πού κάνεις για τήν διάθεσι του παλαιου άθηναίου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί για νά προχωρήσω άνόμη περισσότερο, ήτανε διπλός ό στόχος αύτης της διαθέσεως : Πρωτον νά κάνη τούς άλλους νά γελάσουν μέ τό μασκάρεμά του και δεύτερον νά διασπενδάση και ό ίδιος βλέποντας ότι οι άλλοι γλεντούν μαζί του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ σωστή ή παρατήρησις. Κι'άπ'έδω και κάτω τά πράγματα κυλάνε μόνα τους. 'Ο παληός άθηναίος έπρεπε νά μασκαρευτῆ. Τί θα 'βαζε ; 'Ο τι του κατέβαινε. Τό προχειρότερο μασκάρεμα ήτανε ό φελλός...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Ο φελλός ; Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ένας φελλός από ένα μπουκάλι. Τόν καίγανε σ'ένα σπερματέτο και μέ τήν κάπνα του, πασαλείβανε τά πρόσωπά τους, δημιουργώντας φανταστικά φρύδια, γένεια, φαβορίτες έξωφρενικές ή μουντζουρώνοντας όλόκληρο τό πρόσωπο για νά γίνουν άράπηδες.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί θγαίνανε στους δρόμους έτσι μουντζουρωμένοι ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια όχι τρεις καθημερινές. Αυτό τό γενικό μασκάρεμα γινότανε τά δύο τελευταία Σαββατοκύριακα καί τήν Τρισνοπέμπτη πού έθεωρεΐτο πάντα σάν έξαιρετική άποικρηάτικη μέρα. Όμως στά οίκογενειακά γλέντια, στά σπίτια, τό μασκάρεμα ήτανε άπαραίτητο. Καί τό γλέντι φούντωνε περισσότερο όταν οί συμποσιασταί ήτανε μασκαρεμένοι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πολύ φυσικό. Όμως ής πάρωμε τά πράγματα από τήν άρχή. Τήν πρώτη Κυριακή, μέ τό άνοιγμα του Τριωδίου τί γινότανε στήν παληάν Αθήνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ρίποτε τό έξαιρετικό. Καί αν κανέννας δέν ειχε άντιληφθει ότι ειχε μωεΐ ή περίοδος της Αποικρηάς, τό έπληροφορεΐτο πρωΐ πρωΐ στό σπίτι του, άπούγοντας τό τουμπελέκι της γιαμήλας πού περνοϋσε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Βέβαια, ήτανε ή γιαμήλα, τό προανάνηρουσμα της Αποικρηάς. Κι' έβγαينه από τήν πρώτη μέρα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Από τίσ όκτώ τό πρωΐ. Τρεις ήτανε οί καμήλες πού γυρίζανε στήν Αθήνα καί ειχανε συμφωνημένες καί χωρισμένες της περιοχές της δράσεώς τους. Ή πρώτη γιαμήλα ξεκινοϋσε από τά Πετράλωνα. Σέ κάποια μάντρα των Πετραλώνων ειχε τό στάκι της καί άπ' έκει ξεκινοϋσε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί θά ειχε για περιοχή δράσεως τίσ·κοντινές συνοικίες. Θησεΐο, Μοναστηράκι, τήν όδόν Αθηνάς, τήν Πειραιώς...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ακριβώς. Ή δεύτερη γιαμήλα ξεκινοϋσε από τόν Σταθμό Λαρίσης καί ειχε για περιοχή της τήν όδόν Λιοσίων, Αχαρνών έφθανε καί έως τήν Πατησίων καί κατηφόριζε πάλι από τήν πλατεΐα Βάθης στό σηνεΐον της έκκινήσεώς της. Κι' έχομε καί τήν τρίτη γιαμήλα, τήν πιό άριστοικρατική πού ξεκινοϋσε από τήν πλατεΐα Μπανίνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πλατεΐα Μπανίνα ; Ποιά ήτανε αύτή ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ήτανε. 'Υπάρχει ακόμη ή πλατεία Μπανίνα, μόνο πού οί περισσότεροι άθηναίοι δέν τήν ξέρουνε και άς είναι τόσο κεντρική.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα θά μέ τρελλάνης. 'Υπάρχει μιá πλατεία και μάλιστα κεντρική πού λέγεται πλατεία Μπανίνα και δέν τήν ξέρουν οί 'Αθηναίοι ; Ποϋ βρίσκεται αυτή ή περιώνυμος πλατεία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στην συμβολή των οδών Ζωοδόχου Πηγής και Διδότου, κοντά στά 'Εξάρχεια. Είναι μιá μικρή σχεδόν τριγωνική πλατεία πού τήν διασχίζουν κάθε μ ρα δεκάδες χιλιάδων άθηναίοι, αυτοκί-
τα, ταξί, λεωφορεία και σχεδόν κανείς δέν ξέρει ότι λέγε-
ται πλατεία Μπανίνα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα πού μου διευκρίνησες τήν τοποθεσία, κατάλαβα ποϋ βρίσκεται. 'Εμεϊ λοιπόν ετοιμαζοτανε ή τρίτη γραμμήα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η τρίτη και έπισημότερη και πιο ιστορική. Είχε για περιοχή δράσεως τήν συνοικία Νεαπόλεως, τήν 'Ιπποκράτους, τήν οδόν Πιναιωτών...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ~~Ποιá~~ Πιναιωτών ; Ποιá ήτανε πάλι αυτή ή οδός Πιναιωτών ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η σημερινή οδός Χαριλάου Τρικούπη. "Ετσι λεγότανε τότε, πριν από τά 1900 : 'Οδός Πιναιωτών. Κι'αυτή ή γραμμήα έφτα-
νε έως τους 'Αμπελοκήπους, χωρίς νά παραλείψη τήν εμφάνισή
της και από τό Κολωνάκι.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ετσι λοιπόν από τό τουμπελέκι της άποικηάτικης γραμμάς
έπληροφορείτο ο άθηναίος ότι είχε μπει τό Τριώδιον . Και
φυσικά μαζί μέ τό τουμπελέκι, θ'άκουγε και τή βραχμή φωνή
του γναμηλιέρη πού τραγουδοϋσε : Χόρευε κυρά Μαρού - κι'έχε
κι'έννοια του σπιτιου... στής 'Ζήνας τά στενά . σιναϊνά
και σιναϊνά... Και προχωρούμε στ'άποικηάτικα θεάματα
της παληάς 'Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πριν προ ωρήσωμε δέν θά ήτανε σκόπιμο νά θυμηθοϋμε κι'ένα
παλιό ~~τραγουδι~~ τραγουδι ; Τί θά 'λεγες για τήν Τσιγγάνα ;

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Συμφωνῶ ἀπόλυτα. Ἡ φίλη μας ἡ Κλειώ θά μᾶς θυμίση τήν κλασσι-
σική ἐκείνη Τσιγγάνα μέ στίχους τοῦ Τίμου Μωραϊτίνη καί μου-
σική νομίζω ἐκείνου τοῦ στρατιωτικοῦ μουσικοῦ Οἰκονομάκου.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τσιγγάνα ~~μουσική~~
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λοιπόν αὐτό τό τραγοῦδι, τό ἔλεγε στό θέατρο " Πανόραμα "
τῆς πλατείας Λαυρίου, μιά ὁμορφη ἠθοποιός ἡ Λόλα Γαροπούλου
πού εἶχε ξετρελλάνει τοὺς ἀθηναίους, μικρούς, μεσόκοπους καί
ἡλικιωμένους. Ὅμως ὅλη της ἡ θεατρική δράσις δέν ἦτανε παρά
τό τραγοῦδι αὐτό καί ὕστερα χάθηκε, ἔσβησε ἀπό τό θεατρικό
στερέωμα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν ξαναγυρίζομε στίς Ἀπόκριες ; Ἡ γιανμήλα σπέρασε... τί
ἄλλο θέαμα θά περάση τώρα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄλλο βέβαια καί αὐτό θορυβῶδες. Μετά τό τουμπελέμι τῆς γιαν-
μήλας, ἀκούγεται τό ρυθμικό τύμπανο : Μπαραμπάμ - μπάμ-μπάμ
Μπαραμπάμ - μπάμ - μπάμ... Ἀναστατώνεται ἡ γειτονιά. Τρέ-
φουν τὰ παιδιὰ ἀπό=τίς ἀβλές στοὺς δρόμους. Παράθυρα ἀνοίγου-
νε γιά νά βγοῦνε οἱ ἀθηναῖες νοικοκυρές νά ἀποθαυμάσουν τό
θέαμα, ἐνῶ μιά διάχυτη φωνή ἀκούγεται παντοῦ : Τό Γαϊτανάκι
τό Γαϊτανάκι...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τήν ξέρω τήν συνέχεια. Μπροστά πήγαινε ὁ τυμπανιστής μέ τό
μπαραμπάμ-μπάμ-μπάμ... μπαραμπάμ-μπάμ-μπάμ... ἀκολουθοῦσε ἡ
ὀρχήστρα : "Ἐνα κλαρίνο, μιά κλαπαδόρα καί μιά γιράν κᾶσσα.
"Ὑστερα ἐρχότανε τό παιδί μέ τό κοντάρι ἐπ'ὤμου, θριαμβευτικά
σάν φαντάρος πού πάει στόν πόλεμο μέ τό ὄπλο του ἐπ'ὤμου
ὄχι πίσω του ὁ οἱ εὐγενεῖς...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου μπράβο, κάνεις προόδους ἀφοῦ ξέρεις καί τοὺς
εὐγενεῖς.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ἐτσι δέν τοὺς ἀποκαλοῦσαν αὐτοὺς τοὺς ἀλήτες πού χορεύανε
γύρω ἀπό τό κοντάρι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι, εύγενεις. Καί ξέρεις γιατί ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Διότι φορούσανε ιπποτικές φορεσιές, ποιός ξέρει από ποιό παληό βεστιάριο μελοδράματος καί ό κόσμος τούς είχε βαπτίσει ε ύ γ ε ν ε ι ς !... Κατά κανόνα ήτανε έξη μό έβγαινε καί γαιϊτανάκι μόνο μέ τέσσερις εύγενεις...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Μόλις φτανανε σέ κανένα σταυροδρόμι κάπως πλατύ, ό επί κεφαλής τυμπανιστής, πού είχε μία σφυρίχτρα στό στόμα του σφύριζε καί εώ ή συνοδεία στεκότανε. 'Ο κονταρτός, τό παιδί μέ τό κοντάρι έστηνε τό κοντάρι του καί τό κρατούσε ένω ή όρχήστρα έρχιζε νά παίξη μία ύποτυπώδη πόλνα, συνήθως τήν φραντσέζικη Τονκινουάξ, πού ήτανε πολύ γνωστή στήν 'Αθήνα : Μά θαρρώ πώς θα τά μπλέξω, μέ τήν Κική μέ τήν Κοιώ ποιά νά διαλέξω... 'Ο σφυριχτής σφύριζε πάλι γιά νά δώση τό σύνθημα τής έναρξεως του χορού...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Οί εύγενεις, κρατώντας καθένας από δύο κορδέλλες του κονταριού, φέρνανε γύρω γύρω τό κοντάρι καί οί πολύχρωμες κορδέλλες πλεπόντουσαν στό κοντάρι... Αυτό ήτανε τό γαιϊτανάκι. 'Υστερα μ'ένα καινούργιο σφύριγμα του άρχηγού, οί χορευτές χορεύανε μέ αντίστροφη φορά, ώστε νά ξεπλεχθούν οί κορδέλλες καί νά φύγη τό γαιϊτανάκι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξεχνάς κάτι ση αντικό. Πολλές φορές, σχεδόν πάντοτε, άκουγόντουσαν φωνές από τά παραθυρα : Καλαματιανό... Καλαματιανό... 'Ο 'Ελληνας τόν θέλει τόν τοπικό του χορό. Καλή ή πόλνα, καλή κι ή μαζούρια, μά λίγος καλαματιανός χρειάζεται κι αυτός.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καινούργιο σφύριγμα πάλι καί ή όρχήστρα έρχιζε τόν καλαματιανό, όποτε οί χορευτές, οί εύγενεις φέρνανε πάλι βόλτα τό κοντάρι καί πλένανε τίς κορδέλλες τους μέ βήματα καλαματιανού.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό άναμεταξύ, οί δύο ταμίες του συγκροτήματος, ντυμένοι παλητάτσοι μέ μουτζουρωμένα μούτρα, μαζεύανε πενταροδεκάρες στά μακρουλά τους χωνιά

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι οί ξένοι πού θά βρισκόντουσαν στήν 'Αθήνα θά τά βλέπανε μέ περιέργεια αὐτά τά θεάματα τῶν δρόμων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ περιέργεια καί περιφρόνησι μάλλον. Καί εἶναι γνωστόν τί συνέβη μιᾷ μέρα στό ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ὅπου δύο γάλλοι δημοσιογράφοι, παρακολουθοῦσαν κατάπληκτοι μιᾷ κουρελιασμένη γυαμῆλα πού χόρευε μπροστά στό ξενοδοχεῖο. Ἦτανε μαζί τους καί ὁ Λάσκαρης πού τούς γνώριζε ἀπό τό Παρίσι καί ντρεπότανε ὁ ἄνθρωπος γιά τό κουρελιάρικο ἐπεῖνο θέαμα, ὅταν ὁ ἕνας φραντσέζος θέλησε νά δικαιολογήσῃ τήν κατάστασι καί εἶπε ὅτι σ' ὄλον τόν κόσμον εἶναι συμπαθητικό τό τοπικό χρώμα... αὐτό τό κουλέρ λουάλ... Καί ὁ Λάσκαρης τοῦ ἀποκρίθηκε ; Αὐτό τό λέτε κουλέρ λουάλ ; Ἐγώ τό βρίσω κ ο υ ρ έ λ λ ο κ α λ !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀλήθεια, μέ τήν εὐκαιρία αὐτή πού θυμήθηκα τούς δύο γάλλους δημοσιογράφους, θυμήθηκα κι' ἐγώ τούς δύο ξένους ἀνταποκριτάς πού εἶχανε ἐρθεῖ στήν 'Αθήνα γιά τόν πόλεμον τοῦ 1912 καί τούς παρουσίαζαν στήν ἐπιθεώρησι, ἡ Μαρίνα Κωσσοπούλη καί ὁ Πήτσος Μυράτ, πατέρας τοῦ σημερινοῦ Δημήτρη Μυράτ σ' ἕνα τραγοῦδι πού ἔγινε τότε μεγάλη ἐπιτυχία. Τό ἔχομε ξανακεῖ, μέ ἔχομε μερικές εὐγενικές ἀπροάτριες πού θέλουν νά τό ξαναπούσουν. Ἄς μὴν τούς χαλάσωμε τό χατήρι...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἐγώ ἕνα μάτι τόσο τρομερό πού ὅ τι γίνῃ ἐδῶ πρώτη ἐγώ θά ἰδῶ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί συνεχίζομε τ' ἀποκρημάτικα θεάματα. Εἶπαμε γιά τήν γυαμῆλα, εἶπαμε καί γιά τό Γαϊτανάκι... Τί ἄλλο ἔχομε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί ἄλλο ; Πολλά ἄλλα. Ἐχομε τόν ξυλοπόδαρον, τό γαϊδουράκι, τήν πάπια, τόν φασουλή μέ τίς παραστάσεις του, τά ρόπαλα πού ἐκπροσωποῦσαν τό φίλαθλον πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἔχομε τόν ποιητή τοῦ κάρρου τόν θεοδοσίον... ἔχομε...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στάσπυ, στάσου και μέ ζάλισες... Είχανε λοιπόν μεγάλη διασκέδασι στά παληά χρόνια οι άθηνατοι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διασκέδασις ήτανε εϋτή ; 'Ο άλησμόνητος Παυλος Πιρβάνας σ' ένα χρονογράφημά του, άπεκάλεσε αυτά τά θεάματα : "Επαιτεία μασιέ. και ξέρεις γιατί τό ειπε αυτό ; Είχε προσέξει, αυτός ό μεγάλος δημοσιογράφος και παρατηρητής, ότι οι ζητιάνοι τής 'Αθήνας, όλος αυτός ό ήθλιος κοσμάκης τής έπαιτείας, εξαφανιζότανε σχεδόν κάθε Καρναβάλι. και έβγαλε τό συμπέρασμα ότι όλοι αυτοί οι τεμπέληδες, που έπαιτοϋν από τεμπελιά, βρίσκανε εργασία στα άποικηάτικα θεάματα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πιθανόν να ειχε δίκαιο. Πάντως αν τό πρόσεξε μπράβο του. και ειχε πολύ δίκαιο που άπεκάλεσε αυτά τά θεάματα : έπαιτεία μασιέ
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ειχε περάσει πολύς καιρός από τό χρονογράφημά του εκείνο και έδικαιώθηκε πληρέστατα ό Πιρβάνας. Στην πλατεία τής Βάθης ειχε γίνει μιá συμπλοκή. Δυό γαιτανάκια ειδικοκοθσαν τά πρωτεία για τήν πλατεία τής Βάθης και οι δύο επί κεφαλής, τραβήξανε μαχαίρια να σφαχτοϋν. 'Ο ένας τραυματίσθηκε σοβαρά και όταν ή χωροφυλακή έπιασε τόν άλλον, εξακρίβωσε ότι όλο τόν χρόνο έκανε τόν τυφλό έπαίτη στα σκαλίγια τής 'Αγίας Ειρήνης
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή ήτανε ζητιάνος επαγγελματίας. και κάθε Καρναβάλι άνοιγε τά μάτια του ό τυφλός και έβγαينه έξω στους δρόμους μέ τό γαιτανάκι του
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι ειζει Γράγκο μου. "Όταν νοσταλγοϋμε τήν παληά 'Αθήνα και μιλάμε για τόν ρομαντισμό της, για τήν γαλήνη και τίς άλλες της όμορφιές, δέν πρέπει να ξεχνουμε και τίς άσχήμιες της που τίς δημιουργούσε ή φτώχεια της. Διότι αυτό τό πανηγύρι τής παληάς 'Αποικηάς, τί άλλο ήτανε παρά ένα ξέσπασμα του κόσμου που ξεχυνότανε στους δρόμους, μασιαρεμένος για να μήν γνωρίζεται και για να κάνη όποια άπρέκεια και παλαβομάρα ήθελε

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί μήπως οί άθηναίοι δέν τό ξέρανε αυτό ; Τό ξέρανε καί τό παραξέρανε άφοϋ μόνοι τους γράφανε τραγουδια πού σατυρίζανε ώρισμένες καταστάσεις. "Εχω ύπ' όφι μου τό περίφημο λαϊκό τραγουδάκι ; Είς τήν 'Αθήνα λέει - μιá φορά λέει...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα καί καλά πού τό θυμήθηκες νά μάς τό πη ή Κλειώ πού τό λέει τόσο χαριτωμένα.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Είς τήν 'Αθήνα λέει
μιá φορά λέει...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί ξαναγυρίζομε στήν 'Απόκρηα. Τά γλέντια στά σπίτια δέν είχανε αρχίσει άκόμη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια. Στά λαϊκά σπίτια, τό σύνθημα του οίκογενειακού κέντιου, τό έδινε ή ήμερα τής Τσιμνοπέμπτης... στά καλά όμως σπίτια, στά άθηναϊκά πλουσιόσπιτα, γινόντουσαν συνεννοήσεις για νά μήν συμπέσουν δυό σουαρέ χορευτικές τήν ίδια μέρα.
- Πότε έχει τόν χορό της ή κυρία Σκουζέ ;

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τήν Πέμπτη νομίζω...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ω λαλά... μά τήν Πέμπτη είμαστε καλεσμένοι στής κυρίας Φεράλδη στόν Πειραιά...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τότε νά τήν είδοποιήσωμε νά γίνη τό Σάββατο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σάββατο ; 'Εμκοσίμπλ... Είναι ό χρός στό 'Ανταίον στό Νέο Φάληρο...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τότε τήν Κυριακή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ντιμάνς... ζουρνέ ποπυλαίρ...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πολλές φορές δέν βρισκότανε μέρα έλεύθερη καί συνέπιπταν δυό χορευτικές βραδυές, μαζί. Καί οί καλεσμένοι καί στίς δυό, τί κάνανε ; Σέ ποιά ^{να} πρωτοπήγαιναν ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί στίς δυό. Εαί είναι γνωστό ότι μιá πολύ κοσμική άθηναία για νά προλάβη νά πάη σέ τρείς χορούς τήν ίδια βραδυά, έλλαζε τουαλέττες μέσα στό άμάξι της για νά μήν πάη μέ τήν ίδια τουαλέττα σέ δυό χορούς.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τά θεάματα όμως στον δρόμο εξακολουθούσαν πάντα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ένα από τὰ πιο αγαπητά, ήτανε αναμφισβήτητα ὁ Φασουλῆς, ὁ Πασχάλης.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πασχάλη τὸν λέγανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ήτανε καθιερωμένο τὸ ὄνομά του. θυμάμαι πού ἔβγαινε πρῶτα μιὰ κοθίλα μὲ ἄσπρα μαλλιά πού ἦτανε ἡ κυρία τοῦ Πασχάλη καί καί τὸν ἐφώναζε : Πασχάλη, Πασχαλάκη... πολὺ καλὸ παιδάκι...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τότε ἔβγαινε ὁ Πασχάλης...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἔβγαινε ἀκόμη. Δηλαδή φαινότανε πίσω ἀπὸ τὴν κυρία του καί μονο ογοῦσε : Τί μὲ θέλει αὐτή ἡ γρηά ; Τώρα εἶναι 'Αποκρηά... καί χανότανε πάλι ἀμέσως. Τότε ἡ κυρία ἔλεγε μὲ χρωματισμένη ἀπορία : "Ἄκουσα τὴν φωνή του ἢ μήπως δέν ἦτανε δική του... Τό σκέπτομαι καί ἀπορῶ... Τὸν καιὸ σου τὸν ακιρὸ φώναζε πάλι ὁ Πασχάλης πού ξανάβγαινε καί συνεπλήρωνε : Τὸ κεφάλι σου ξερό... καί γνάπ... τῆς ἔδινε μιὰ στό κεφάλι μὲ τὸ ξύλο πού κρατοῦσε...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Κι' ἔτσι συνεχιζότανε ἡ πράστασις τοῦ Φασουλῆ. πόση ἔρα κρατοῦσε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Φασουλῆς ἤξερε τί ἔκανε. Πήγαινε κι' ἔστηνε τὸ θεατράκι του μπροστά σέ λαϊκὰ καφενεῖα ὅπου θά βρῖσκε ὅπως δὴποτε θεατὰς
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ θά μαζευόντουσαν καί τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς καί θά χαλοῦσε ὁ κόσμος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι ὁ Φασουλῆς, σέ χρόνια πολὺ παλαιότερα εἶχε καί διαφημιστὴ, ἕναν προπομπό, ἕνα τελάλη πού φώναζε : "Ἐρχεται ὁ Φασουλῆς - ὁ μέγας καί πολὺς... "Ἐρχεται ὁ Φασουλέτος μὲ νέα πρόσωπα ἐφέτος... 'Ἐλθετε ὅλες καί ὅλοι στό καφενεῖο τοῦ Μανώλη...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ φυσικά θά εἶχε ἔτοιμα δίστιχα γιὰ ὅλα τὰ καφενεῖα ὅπου -ἐπήγαινε : 'Ἐλθετε καί θά γίνῃ κανηγύρι - στό καφενεῖο τοῦ Σωτήρη... ἔλθετε σερνιὰ καί θηλυὰ στό καφενεῖο τοῦ Λουκᾶ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάγιο. 'Από ποῦ τὰ ξέρεις ἐσύ αὐτά ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ἐλα καημένε φημήτρη, ἐσύ μου τὰ 'χεις πει ἄλλοτε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε πάλι μπράβο πού τὰ θυμάσαι... "Ὅπως δὴποτε μπράβο.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἐίπαμε καί γιὰ τὸν Φασουλή τὸν Πασχάλη. Τί ἄλλο μᾶς μένει ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὰ Ρόπαλα... πού ἐπιπροσωπούσανε τὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Γιὰ τὰ Ρόπαλα θά σοῦ μιλήσω ἐγὼ γιατί πρόλαβα καί τὰ εἶδα στήν πλατεῖα τοῦ Μεταξουργείου.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, χρειάζόντουσαν πάντα πολύ χῶρο γιὰ νά κάνουνε τίς ἐπιδείξεις τους.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ἦτανε θέαμα βουβό. Δυὸ τρεῖς μεχλιβάνηδες, μέ κόκκινα ξεθωριασμένα μαγιό, ὀλόσωμα μαγιό, κάνανε διάφορα παιγνίδια σέ μονόζυγα καί οἰζυγα πού τὰ ἔστηναν προχείρως στήν πλατεῖα. Ἐῖχανε κι' ἓνα τεντωμένο σχοινί γιὰ νά κάνουνε ἰσορροπία καί γενιὰ ἀποτελούσανε ἓνα μικρό ἵπποδρόμιο. Θυμάμαι ὅτι ὑπῆρχε καί ὁ ἀπαραίτητος κλάουν πού ἔκανε τάχα σαχλαμάρες καί τοὺς ἐμπόδιζε, γιὰ νά τρώη κατραπακιές καί νά γελάη ὁ κόσμάκης, πού ἐσχημάτιζε κύκλο... Τό θέαμα διαρκοῦσε κάπου μισή ὥρα, μά θυμάμαι πολύ καλά ὅτι ὅταν ὁ παληάτσος γύριζε μέ τὸν δίσκο του, ἔπεφταν φραγκοδίφραγμα στὸν δίσκο καί ποῦ καί ποῦ κανένα τάλληρο...
- "Ἔτσι οἱ ροπαλοφόροι αὐτοί ἔβγαζαν καλὸ μεροκάματο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὅμως τὰ αποικηάτινα θεάματα τῆς παληᾶς Ἀθήνας ἦτανε ἀνεξάντλητα. Γι' αὐτό θά τὰ συνεχίσωμε στήν ἕλλη μας συνάντησι μ' ἰλιά τὴν ὥρα, ἄς μᾶς πῆ ἡ κλειώ κανένα τραγουδι γιὰ νά εἶθε τελειώσωμε κι' ἀπόψε...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Μέσ' τίς γιέϊσες εἶμ' ἐγὼ ἡ ξαμουστή
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου ἀγαπητέ τὰ εἶπαμε καί πάλι καί ὄρεβουάρ γιὰ τὴν ἐρχόμενη Κυριακή.